

Elevtal 2014: Fremgang både i 9. og 10. klasse

Efterskoleforeningen gennemfører hvert år i august en undersøgelse blandt alle efterskoler om antallet af elever ved skolestart det pågældende år. I 2014 har alle 249 efterskoler i Danmark besvaret undersøgelsens hovedspørgsmål.

De væsentligste resultater:

- Antallet af elever på efterskole er 28.113 ved skoleårets start 2014/15.
- Det er en stigning på 710 elever eller 2,6% i forhold til samme tidspunkt sidste år.
- Stigningen fordeler sig med 236 undervisningspligtige elever (8./9. klasse), svarende til 2,3% flere end sidste år i denne kategori og 474 ikke-undervisningspligtige elever (10. klasse), svarende til 2,7% i denne gruppe i forhold til sidste år.
- Elevtallet på specialefterskolerne (ordblinde og unge med særlige behov) er stabilt med 2998 mod 2935 sidste skoleår. Disse elever udgør 10,7 % af det samlede elevtal. Der er 38 specialefterskoler i Danmark.
- Regionalt er stigningen særligt sket i Vestjylland, Østjylland og på Sjælland. Fyn og Syd/Sønderjylland har oplevet en mindre tilbagegang. Elevtallet i Nordjylland er stabilt.
- De fleste skoler har et stabilt elevtal fra sidste år og kun enkelte skoler har oplevet tilbagegang.
- En række skoler har udvidet markant, bl.a. Ranum Efterskole College og BGI Akademiet og Sorø Gymnastik Efterskole. Dertil kommer en række efterskoler, som har haft en større elevfremgang, bl.a. Himmerlands Ungdomsskole, Hardsyssel Efterskole, Nordsjællands Efterskole, Dejbjerglund Efterskole og Frydensberg Efterskole. Endelig er der åbnet en ny efterskole, Mina Hindholm, på Sjælland.
- Udviklingen i særlige elevgrupper, bl.a. flygtninge/indvandrere, er stabil fra sidste år til i år.
- Frafaldet, dvs. antallet af elever som i skoleåret 2013/14 afbrød opholdet før skoleåret var slut, var på 12,1% af det samlede elevtal.
- Efterskolerne har på nuværende tidspunkt på landsplan 42% ledige pladser til næste skoleår 2015/16. Inden for dette gennemsnit er der væsentlige forskelle mellem skoler og på regioner.

I det følgende uddybes undersøgelsens resultater som omfatter seks temaer:

1. Udvikling i elevtal regionalt og på landsplan
2. Fordelingen af elever på klassetrin, herunder for specialefterskoler
3. Særlige elevgrupper, herunder inklusions- og specialundervisningselever på almene efterskoler.
4. Frafald på efterskoler i det afsluttede skoleår 2013/2014
5. Ventelister og ledige pladser

1. Udviklingen i antal elever på efterskole regionalt og på landsplan

Tabellen viser udviklingen i elevtallet fordelt på Efterskoleforeningens regionale opdeling af skolerne. Tabellen viser, at den største fremgang i elevtallet er sket i Østjylland, Vestjylland og på Sjælland. I Nordjylland er elevtallet stabilt, mens skolerne på Fyn og i Syd og Sønderjylland har oplevet en mindre tilbagegang.

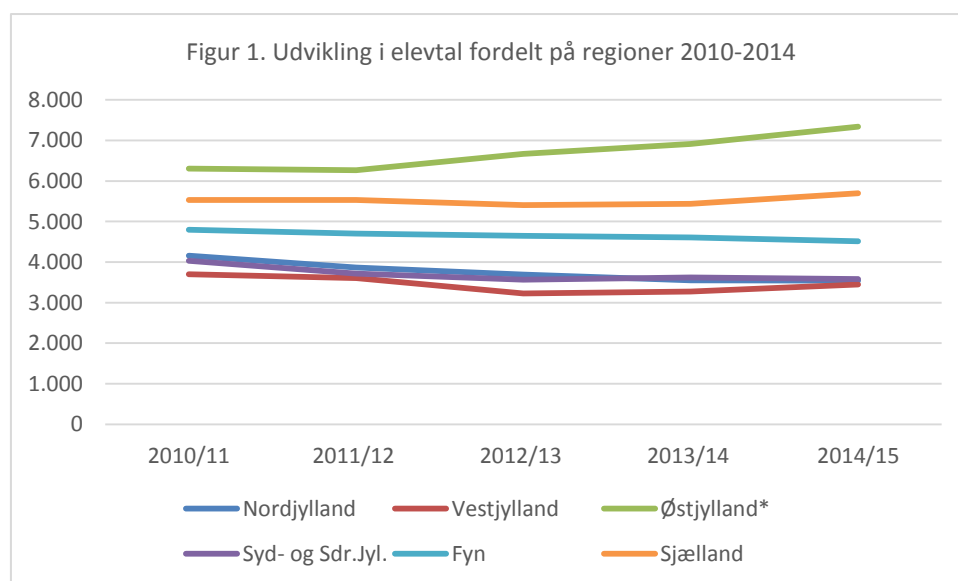
Tablet 1. Efterskolernes elevoptag 2010-2014 fordelt på efterskoleregioner

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	Pct.vis ændring for hver region ift. 2013/14
Nordjylland	4.159	3.869	3.689	3.554	3.541	-0,4%
Vestjylland	3.702	3.609	3.223	3.274	3.445	5,2%
Østjylland*	6.303	6.268	6.670	6.912	7338	6,2%
Syd- og Sdr.Jyl.	4.031	3.718	3.566	3.618	3.578	-1,1%
Fyn	4.800	4.700	4.646	4.611	4.514	-2,1%
Sjælland	5.529	5.533	5.405	5.434	5.697	4,8%
Landsplan	28.656	27.697	27.199	27.403	28.113	2,6%

Inddelingen er fortaget efter den regionsinddeling, som er gældende i Efterskoleforeningen. Dog er Midt- og østjyske Region lagt sammen med Sydøstjyske Region (tidligere Vejle Region) og i her figuren benævnt "Østjylland".

Tre efterskoler er lukket siden sidste skoleår (2013/14). Det drejer sig om Fanø (Syd og Sønderjylland), Lille Vildmose (Nordjylland) og Actionefterskolen (Fyn).

Udviklingen i elevtallet for regionerne er illustreret i figur 1.

2. Fordeling af elever på klassetrin, inklusiv specialefterskoler

Tabel 2 viser andelen af hhv. undervisningspligtige elever (8./9. klasse) og ikke-undervisningspligtige elever (10. klasse) opgjort for alle efterskoler fra 2010/11 til 2014/15. Tallet inkluderer specialefterskoler og skoler, som ikke opdeler på klassetrin.

Tabel 2. Andel af undervisningspligtige og ikke-undervisningspligtige elever fra 2010 til 2014.

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
8. og 9. kl.	11.906	11.058	10.533	10.136	10.372
Pct af årets elevtal	42%	40%	39%	37%	37%
10.klasse	16.750	16.639	16.666	17.267	17.741
Pct af årets elevtal	58%	60%	61%	63%	63%
Totalt elevtal	28.656	27.697	27.199	27.403	28.113

En række skoler opdeler ikke eleverne på klassetrin, men skelner ml. om eleverne er undervisningspligtige eller ej. I opgørelsen er undervisningspligtige talt med i 8.-9. klasse. Ikke-undervisningspligtige og elever, som går i 10. klasse to gange er talt med i 10. klasse. Opgørelsen omfatter også de 2998 elever, som i 2014 er startet på en specialefterskole for hhv. ordblinde og elever med særlige behov. Disse elever udgør 10,7% af det samlede elevtal og hhv. 6% af de undervisningspligtige og 4,7% af de ikke-undervisningspligtige elever i 2014/15.

3. Særlige elevgrupper

Tabel 3 viser antallet af elever i 2014/15, som er flygtninge, indvandrere eller efterkommere, grønlandske og færøske elever, samt antallet af elever, som modtager undervisning i dansk som andetsprog.

Tabel 3. Særlige elevgrupper i skoleåret 2014/15 sammenlignet med 2013/14

Særlige elevgrupper	Flygtninge, indvandrere og efterkommere	Elever fra Grønland	Elever fra Færøerne	Elever som undervises i dansk som andetsprog
Start dette skoleår 2014/15	505	313	88	539
Start sidste skoleår 2013/14*	453	333	87	487
Ændring	52	-20	1	52

Note: 12 skoler har ikke besvaret denne del af undersøgelsen og er ikke medregnet.

Stigningen i elevtallet i gruppen flygtninge, indvandrere og efterkommere fra 2013 til 2014 på i alt 52 elever forklares især af den nye efterskole, Mina Hindholm, som er startet i 2014 med 45 elever.

Der er 20 elever færre fra Grønland i forhold til skoleårets start 2013/14. Antallet af elever fra Færøerne er stabilt fra sidste år til i år. Antallet af elever, som modtager undervisning i dansk som andet sprog er steget med 52 i forhold til sidste år.

Med virkning fra skoleåret 2013/14 trådte en ny lov om inklusion i grundskolen i kraft. En inklusionselev kan tilbydes støtte i op til 9 timer om ugen, mens specialundervisningselever modtager støtte i mindst 9 timer om ugen. Efterskoleforeningen har på baggrund af de nye regler for første gang spurgt til antallet af inklusions- og specialundervisningselever på almene efterskoler ved afslutningen af sidste skoleår og starten på det aktuelle skoleår. Efterskoler for ordblinde og elever med særlige behov er ikke omfattet af disse tilskudsregler og indgår derfor ikke denne opgørelse.

Table 4. Inklusions- og specialundervisningselever på almene efterskoler

Regioner	Inklusionselever slut 2013/14	Inklusionselever 2014/15	Special-elever slut 2013/14	Special-elever 2014/15
Nordjylland	279	261	40	60
Vestjylland	155	177	50	35
Østjylland	308	317	115	116
Syd- og Sønderjylland	156	159	40	44
Fyn	103	130	19	20
Sjælland	146	141	49	49
Hovedtotal	1147	1185	313	324

Note: Inklusionselever er elever, som har behov for støtte i op til 9 undervisningstimer om ugen. Specialundervisningselever har et støttebehov på mindst 9 timer om ugen. Kun almene efterskoler indgår i opgørelsen. 8 almene skoler har ikke besvaret denne del af spørgeskemaet og indgår derfor ikke i opgørelsen.

Tabellen viser, at der var 1185 inklusionselever og 324 specialundervisningselever på almene efterskoler ved starten af skoleåret 2014/15. I forhold til afslutningen af sidste skoleår er det for inklusionseleverne en lille stigning med 38 elever, mens antallet af specialundervisningselever er steget med 11. Inklusionseleverne udgør ca. 4,7% af det samlede elevtal på de almene efterskoler. Tallene skal behandles forsigtigt, da mange skoler først senere får fuldt overblik over, hvilke elever, der skal omfattes af inklusionstiltag. Begrebet 'inklusionselever' er også forholdsvist nyt for skolerne i opgørelsesmæssig sammenhæng, men vi mener alligevel, at opgørelsen giver en god indikation på antallet af inklusionselever på de almene efterskoler. Nordjylland udmærker sig ved det højeste antal inklusionselever i forhold til regionens samlede elevtal (7,8%).

4. Frafald på efterskoler i sidste skoleår 2013-14

Efterskoleforeningen har for 2013/14 spurgt skolerne om, hvor mange elever, der afbrød opholdet før skoleåret var slut og om årsagerne til afbrydelserne. I alt 232 skoler har besvaret spørgsmålene. I tabel 5 vises, hvor stor en andel af de afbrudte skoleforløb, der skyldes, at eleverne blev enten bortvist eller selv valgte at afbryde opholdet. I tabel 7 vises andelen af frafald i % i forhold til tidligere år.

Tabel 5. Afbrudte efterskoleforløb i skoleåret 2013/14

	Antal afbrudte ophold i alt	Heraf Bortvist	Heraf hjemsendt af anden årsag	Heraf rejst på eget initiativ	Årsag kan ikke opgøres	Sum af Elevtal 2013*
Antal elever	3.114	823	196	1.921	175	25.753

*Note: 16 skoler har ikke besvaret disse spørgsmål og indgår derfor ikke i opgørelsen.

Tabel 5 viser, at der var 3114 elever på de 232 skoler, som afbrød opholdet før skoleåret var slut. Heraf var det 823 elever (3,1%), som blev bortvist for at overtræde skolens ordensregler eller andre normer for god adfærd på skolen. Yderligere 196 elever (0,8%) blev sendt hjem på skolens initiativ af andre årsager end bortvisning.

Over tid er frafaldet på efterskolerne forholdsvist stabilt, men udviser for sidste skoleår desværre en mindre stigning. Tabel 6 viser frafald i procent af elevtallet ved årets start fra 2009/10 til 2013/14.

Tabel 6. Afbrydelser i procent af samlet elevtal 2009/109 til 2013/14

	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14*
Hjemsendt	3,9%	2,9%	3,1%	3,4%	4,0%
Selv rejst	8,7%	8,3%	8,0%	7,8%	8,1%
Total afbrydelser af samlet elevtal	12,6%	11,2%	11,1%	11,2%	12,1%
Samlet antal afbrydelser	3678	3354	3067	3045	3114

*Note: 16 skoler har i 2014 ikke besvaret spørgsmålene om frafald og indgår derfor ikke i opgørelsen for 2013/14. Kategorien 'hjemsendt' omfatter bortvist og hjemsendt af andre årsager. Selv rejst inkluderer kategorien 'årsag kan ikke opgøres' på 0,7% af det samlede elevtal.

Tabel 6 viser, at 3,9% af alle elever blev sendt hjem i 2013/14, mens 8,1% af eleverne afbrød opholdet på eget initiativ. Denne andel har været svagt faldende de senere år, mens andelen af elever, som sendes hjem på skolens initiativ er på niveau med 2009/10 efter et par år med fald. Det samlede frafald på efterskolerne er desværre steget med lige knap ét procentpoint efter tre år med fald.

Hvert år er der også et antal elever, som starter senere i løbet af skoleåret. Heraf kommer en del fra andre efterskoler. Se tabel 7.

Tabel 7. Elever med senere start/fra anden efterskole 2009-2013

	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Elever med senere start	1648	1559	1258	1381	1548
Heraf fra anden efterskole	399	385	325	384	385

Note_: 16 skoler har ikke besvaret dette spørgsmål og indgår derfor ikke i opgørelsen.

Tabel 7 viser, at antallet af elever, som startede senere end kursusstart i sidste skoleår var 1548. Det svarer til 6% af det samlede elevtal, som kom til i løbet af året. Heraf var 385 fra andre efterskoler, som dermed rettelig burde trækkes fra frafaldstallet ovenfor. Denne andel har dog været forholdsvis stabil over perioden og kan dermed ikke forklare den samlede stigning i frafaldet på efterskolerne.

I Tabel 8 vises antal efterskoler fordelt på intervaller efter afbrydelser i procent af det samlede elevtal ved kursusstart i 2013/14.

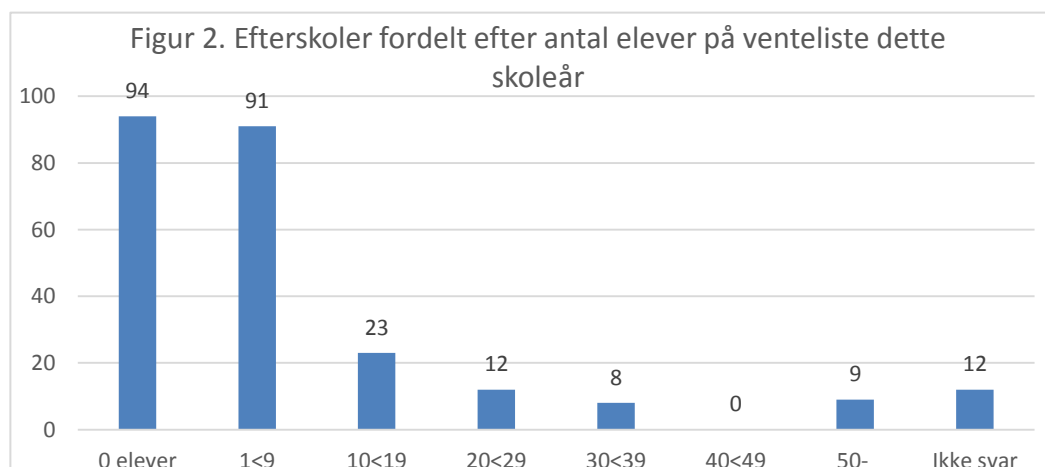
Tabel 8. Antal skoler fordelt på frafald i procent af elevtal ved start 2013/14

Frafaldsprocent	Antal skoler	% alle skoler
Antal =0	3	1%
0,1-4,9%	36	16%
5- 9,9%	66	28%
10-14,9%	43	19%
15-9,9%	40	17%
20-24,9%	18	8%
25-29,9%	13	6%
30-%	14	6%
Antal skoler:	233	100%

Tabel 8 viser, at der var tre skoler, som slet ikke havde noget frafald i sidste skoleår. I alt 45 % af skolerne havde mindre end 10% af eleverne, som forlod skolen, før skoleåret var slut. 35% af efterskolerne havde et frafald på mellem 10% og 20%. Der var 14 skoler svarende til 6%, hvor flere end 30 % af eleverne stoppede i løbet af skoleåret.

5. Ventelister og ledige pladser

Skolerne har i forskelligt omfang elever på venteliste til en ledig plads i det aktuelle skoleår. Figur 2 viser antal skoler fordelt efter, hvor mange elever, de har på venteliste til indeværende skoleår.

Figuren viser, at der var 94 skoler, som ikke havde nogen på venteliste ved starten af dette skoleår. 91 skoler havde mellem 1 og 9 elever på venteliste. 23 skoler har mellem 10-19 elever og 9 skoler har over 50 elever på ventelisten. 12 skoler har ikke besvaret dette spørgsmål.

Skolerne har også angivet, hvor mange elever, de forventer at optage næste skoleår 2015/16 og hvor mange elever, der på nuværende tidspunkt har tilmeldt sig. Tabel 9 viser forventet optag og antal tilmeldte pr. region.

Tabel 9. Forventet optag 2015/16 og optagne på nuværende tidspunkt fordelt på efterskole-regioner.

Rækkenavne	Forventet elevtal 15/16	Optaget status	Endnu ledige pladser	Ledige pladser i % af forventet optag
Nordjylland	3616	1094	2522	70%
Vestjylland	3425	2706	719	21%
Østjylland*	6934	4705	2229	32%
Syd- og Sønderjyske region	3371	1902	1469	44%
Region Fyn	4468	2687	1781	40%
Sjællandske region	5231	2472	2759	53%
Hovedtotal	27045	15566	11479	42%

*Omfatter Midt- og Østjyske region samt Efterskolerne i Sydøstjylland. Note: 10 skoler ud af 249 har ikke besvaret denne del af spørgeskemaet. Derfor er forventningerne til næste års elevtal også lavere end dette års optag.

Tabel 9 viser, at der på landsplan endnu er 42% af pladserne på de adspurgte skoler, som ikke er besat. Regionalt er efterskolerne i Vestjylland længst fremme med at besætte pladserne. De har kun 21% ledige pladser tilbage, mens efterskolerne i Nordjylland på nuværende tidspunkt har 70% ledige pladser til næste skoleår. De øvrige regioner fordeler sig fra 32% ledige i Midt- og Østjylland til 53% ledige pladser på Sjælland. Der er 22 skoler, som allerede på nuværende tidspunkt melder 'alt optaget'.

Hvis man kigger på tilmeldingsmønstre i form af antal tilmeldte, som har besluttet sig i april via den fælles tilmelding og så elevtallet på dagen for kursusstart, kan man se, at et stort antal unge beslutter sig sent. Fra 2010 og frem til 2014 er der hvert år kommet ca. 1000 elever yderligere til i 10. klasse fra april til august. Efterskolerne har de for de flestes vedkommende vænnet sig til dette livsvilkår og ledige pladser på nuværende tidspunkt giver derfor ikke nødvendigvis grund til bekymring.

For yderligere information kontakt Mette Hjort-Madsen, Efterskoleforeningen